

DENET İŞ HUKUKU VE SOSYAL GÜVENLİK SİRKÜLERİ

Sirküler Tarihi : 25.07.2019
Sirküler No : 2019/035

7186 GELİR VERGİSİ KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN İLE YAPILAN YURTDIŞI BORÇLANMA DÜZENLEMELERİ

Yurtdışı borçlanması Türkiye ile Sosyal Güvenlik Sözleşmesi imzalayan ülkeler ve Sosyal Güvenlik Sözleşmesi imzalamayan ülkeler kapsamında farklı şartlar içermektedir. Ancak genel anlamda yurtdışı borçlanması yapabilmeye şartları; Türk vatandaşı olmak, belirli nitelikte yurtdışı süreleri bulunmak, yurtdışı sürelerini belgelendirmek ve hizmet borçlanması için yazılı istekte bulunmaktır.

Doğumla Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenlerin on sekiz yaşını doldurduktan sonra Türk vatandaşı olarak yurt dışında geçen ve belgelendirilen sigortalılık süreleri ve bu süreleri arasında veya sonunda her birinde bir yıla kadar olan işsizlik süreleri ile yurt dışında ev kadını olarak geçen süreleri borçlanabilmektedir.

Yurtdışı borçlanması ile ilgili olarak; 19 Temmuz 2019 tarih ve 30836 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan 7186 sayılı Gelir Vergisi Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun’da yapılan düzenlemeler ile;

- Borçlanma prim oranı,
- Borçlanılan sürelerin kabul edileceği sigortalılık statüsü,
- Borçlanmada sigortalılık başlangıç tarihinin tespiti

ile ilgili değişiklik yapılmıştır.

BDO Yayıncılık A.Ş.

Eski Büyükdere Cad. No.14
Park Plaza Kat:4
34398 Maslak/İstanbul
Turkey

Tel: +90 212 365 62 00
Fax: +90 212 365 62 02
e-mail: bdo@bdo.com.tr
www.bdo.com.tr

Garantisi ile sınırlı bir Birleşik Krallık şirketi olan BDO International Limited’in üyesi ve bir Türk anonim şirketi olan BDO Yayıncılık A.Ş., bağımsız üye kuruluşlardan oluşan BDO ağına bir parçasını teşkil etmektedir.

BDO International global ağına toplam gelirleri 2018 yılında 9 milyar ABD Doları olarak gerçekleştirmiştir. BDO, 160’den fazla ülkede bulunan 1.600 ofiste faaliyet göstermekte olup, bu ofislerde denetim ve danışmanlık hizmetleri veren ortaklar dahil dünya çapında 80.000’in üzerinde kişi çalışmaktadır.

Dikkat ve titizlikle hazırlanan bu yayın, geniş anlamda görüşleri içermekte olup, genel bir yol gösterici olarak değerlendirilmelidir. Özel durumlara ilgili olarak, mesleki görüş ve yardım almadan, bu yayına dayanarak uygulamalarda bulunulmamalıdır. Bu konuların kendi özel durumunuza ilişkin etkilerini görüşmek için BDO Yayıncılık A.Ş. ile temas kurabilirsiniz. Bu yayındaki bilgilere dayanarak belli eylemlerde bulunmak veya bulunmamak nedeniyle doğabilecek zararlar nedeniyle, BDO Yayıncılık A.Ş. ve ortakları, çalışanları ile yazarları herhangi bir yükümlülük veya sorumluluk kabul etmemektedirler.

Yapılan değişiklikler kanun maddeleri ile birlikte aşağıda açıklanmıştır.

1. İlk olarak, 3201 sayılı Yurt Dışında Bulunan Türk Vatandaşlarının Yurt Dışında Geçen Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinde yapılan değişiklik ile Türkiye’de hiçbir sosyal güvenlik kuruluşuna tabi çalışması yoksa Sosyal Güvenlik Kurumuna, Türkiye’de çalışması varsa en son tabi olduğu sosyal güvenlik kuruluşuna müracaat etme ifadesi kaldırılarak, aşağıdaki şekilde düzenleme yapılmıştır.

“MADDE 3 - Bu Kanunun 1 inci maddesinde belirtilenler ile yurt dışında çalışmakta iken veya yurda kesin dönüş yaptıktan sonra ölenlerin Türk vatandaşı olan hak sahipleri Sosyal Güvenlik Kurumuna müracaat etmek suretiyle bu Kanunla getirilen haklardan yararlanırlar.

Sosyal güvenlik sözleşmeleri uygulanmak suretiyle kendilerine veya hak sahiplerine kısmi aylık bağlanmış olanların borçlanma işlemleri Sosyal Güvenlik Kurumunca yapılır.”

2. 3201 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan *“% 32’sidir.” İbaresini* %45’idir.” şeklinde değiştirilmiş. Ayrıca fıkranın üçüncü cümlesi olan *“Borçlanılan süreler, yurda kesin dönüş yapılmış olması şartıyla aylık tahsisi için yazılı talepleri halinde 5510 sayılı Kanunun 41 inci maddesinin son fıkrası hükümlerine göre değerlendirilir.”* İfadesi yürürlükten kaldırılmıştır.

Borçlanma oranlarında yapılan değişiklik ile asgari ücret üzerinden yapılacak olan borçlanmalarda; günlük borçlanma tutarı 27,29 TL’den 38,37 TL’ye, aylık tutar da 818,70 TL’den 1.151,00TL’ye çıkmaktadır.

3. 3201 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin başlığı *“Süre tespiti, sigortalılığın başlangıcı ve sürelerin değerlendirilmesi”* şeklinde, dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Yurt dışı hizmet borçlanmasına ait süreler 5510sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında geçmiş sigortalılık süresi olarak kabul edilir.”

“Türkiye’deki sigortalılığın başlangıç tarihinden önceki sürelerin borçlandırılması hâlinde bu süreler 5510 sayılı Kanunun 41inci maddesinde yer alan hükümler esas alınarak Türkiye’deki sigortalılık başlangıç tarihinden, Türkiye’de sigortalılık yok ise borçlanma tutarının tamamen ödendiği tarihten geriye götürülen sürelerle ilgili aylara mal edilir.”

4. 3201 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasına *“aybaşından itibaren”* ibaresinden sonra gelmek üzere *“kısmi aylılığın başlangıç tarihi esas alınarak mülga 2829 sayılı Kanun ya da 5510 sayılı Kanunun 53 üncü maddesi uyarınca tespit edilecek statüye göre ilgili sosyal güvenlik kuruluşunca”* ibaresi eklenmiştir.

5. 8/5/1985 tarihli ve 3201 sayılı Yurt Dışında Bulunan Türk Vatandaşlarının Yurt Dışında Geçen Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkında Kanunun geçici 5 inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici 5 inci Madde “Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa tabi iştirakçi olanların bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce veya sonra yurtdışında geçen hizmetlerinin borçlandırılmasında, borç tutarı ilgililerin Türkiye’den ayrılmadan önce Sandığa tabi hizmetlerinden en son bıraktıkları derece ve kademelerine yurtdışında geçirdikleri ve borçlanmak istedikleri sürenin her üç yılına bir derece ve her yılına bir kademe verilmek ve öğrenim durumları itibariyle 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 36 ncı maddesindeki yükselebilecekleri dereceleri geçmemek üzere tespit edilecek derece, kademe ve ek göstergeleri ile emekli keseneğine esas aylığın hesabına ait tüm unsurların toplamının müracaat tarihinde yürürlükte olan katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarlar esas alınarak, yine o tarihteki kesenek ve karşılık oranlarına göre hesap edilir.”

6. 3201 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 9 - Kısmi aylık bağlanmış olanlar dahil olmak üzere bu maddenin yürürlük tarihinden önce yurt dışında geçen sürelerini borçlanma talebinde bulunanlardan tahakkuk ettirilen borçlarını yasal süresi içinde ödeyenlerin, sigortalılık sürelerinin hangi statüde değerlendirileceğinin ve tahakkuk ettirilecek borç tutarının tespitinde önceki hükümler esas alınır.”

Yukarıda belirtilen değişiklikler 01.08.2019 tarihinde yürürlüğe girecektir.

Söz konusu Kanun’a ulaşmak için linke [tıklayınız.](#)

Saygılarımızla.